

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

13.01.2017 № 05-62

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту ефективності

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата розглянула Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству освіти і науки України на здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти та інформує.

Міністерство освіти і науки України як головний розпорядник бюджетних коштів за бюджетною програмою 2201470 “Здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами” у 2015 і 2016 роках у цілому належним чином забезпечило проведення зовнішнього незалежного оцінювання (далі – ЗНО) навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти. Проте через відсутність нормативного визначення поняття “широкий конкурс” і порядку оприлюднення його результатів задекларована МОН у 2016 році відкритість і прозорість вступної кампанії була досягнута неповною мірою. Це питання потребує нормативного врегулювання. МОН необхідно вжити заходів щодо забезпечення більш широкого інформування суспільства з цих питань.

Також аудитом встановлено низку інших проблем нормативно-правового характеру, що потребують врегулювання.

Зокрема, запроваджена МОН процедура організації ЗНО результатів навчання, здобутих на основі освітнього рівня, відмінного від повної загальної середньої освіти (зокрема, на основі ступеня бакалавра), суперечить Закону України “Про вищу освіту”. Відсутній нормативний документ, що визначає перелік особливих (спеціальних) умов, що можуть бути створені для осіб з особливими освітніми потребами в пунктах проведення ЗНО. Не вирішено питання створення навчально-екзаменаційних центрів для

запровадження системи ЗНО із застосуванням технологій комп'ютерного тестування.

У зв'язку з непадписанням МОН угоди з Організацією економічного співробітництва та розвитку членські внески за участь України у міжнародному дослідженні за 2016 рік станом на 01.12.2016 не сплачені. Це створює ризики виключення України з міжнародного дослідження якості освіти.

Всупереч вимогам Порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1095, на 2015–2016 роки МОН не визначило напрямів проведення моніторингу якості освіти і не затвердило відповідних програм. Стратегія моніторингу якості освіти відсутня. Це унеможливило отримання у 2015–2016 роках повної інформації про якість освіти, стан системи освіти в Україні, а також прогнозування її розвитку.

Планування видатків на проведення ЗНО та моніторинг якості освіти здійснювалося з порушенням вимог законодавства.

На 2015–2016 роки у порушення вимог Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228, заплановано за відсутності деталізованих розрахунків видатків – 80660,6 тис. грн, доходів – 6881,1 тис. грн, що згідно з пунктом 16 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства.

При плануванні надходжень до спеціального фонду у 2015 і 2016 роках не визначено порядку надання платних послуг із проведення пробного ЗНО. Фактично не підтверджена економічно обґрунтованими розрахунками встановлена однакова для всіх регіонів вартість одного пробного ЗНО (2015 рік – 89,0 грн, 2016 рік – 111,0 гривні). Це дало змогу регіональним центрам здійснювати виплати премій своїм співробітникам за рахунок коштів спецфонду за відсутності підтверджень їх участі в процесі організації ЗНО.

Внаслідок неналежного розгляду МОН штатних розписів Українського центру оцінювання якості освіти (далі – Центр) на утримання понаднормативних штатних одиниць спрямовано 1318,7 тис. грн, що є неекономічним використанням коштів державного бюджету.

Центром і регіональними центрами під час проведення ЗНО не дотримано ряду нормативно-правових актів і розпорядчих документів МОН.

Через відсутність чітких вимог і критеріїв добору фахівців, що залучаються до процедури проведення ЗНО, **Центр у ручному режимі здійснював відбір таких працівників.** Центр не вимагав у залучених фахівців підтвердження досвіду науково-педагогічної роботи, зокрема стажу. Інформації про останнє місце роботи цих працівників немає. **Це створює ризик суб'єктивного підходу при визначенні кола осіб, що залучаються до проведення ЗНО.**

У порушення вимог власних розпорядчих документів **Центр залучив у 2015–2016 роках до проведення ЗНО майже 86 відс. фахівців без відповідного навчання.** Так само регіональні центри до проведення ЗНО залучили фахівців, з яких близько 20 відс. не пройшли навчання й

відповідного інструктажу. Отже, створено ризики порушень при проведенні ЗНО, зокрема необ'єктивної оцінки результатів ЗНО.

У порушення Положення про банк тестових завдань, затвердженого наказом Центру від 01.03.2012 № 2/ДСК, Центр не забезпечив у 2015–2016 роках під час проведення основної та додаткових сесій ЗНО апробації більшої частини (двох третин) тестових завдань. Відсутній психометричний аналіз майже половини тестів, які використовувались у 2015 році під час проведення ЗНО (додаткових сесій), у 2016 році – 72 відсотків.

Через несвоєчасно проведені апробацію тестових завдань і психометричний аналіз виникають ризики неправильного розуміння учасниками ЗНО тестових завдань та їх виконання, а отже – необ'єктивної оцінки їх рівня знань.

Надсилаємо в порядку інформування відповідно до статті 37 Закону України “Про Рахункову палату”.

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко